

Ankestyrelsens principafgørelse 70-17

Principafgørelsen fastslår ¹

Kommunen skal efter serviceloven dække nødvendige merudgifter ved den daglige livsførelse til borgere med varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne (handicap).

Kommunen skal også dække de nødvendige merudgifter, som forældre, der forsørger et barn med et handicap, har.

Borgeren skal selv afholde udgifter, som andre borgere uden et handicap på samme alder og i samme livssituation har. Udgifter herudover kan efter en konkret vurdering dækkes efter reglerne om merudgifter.

Når kommunen skal vurdere, om borgeren har merudgifter til drift af bil, skal kommunen først tage stilling til, om borgeren uden sit handicap ville have haft bil. Kommunen skal også overveje, om det er en nødvendig følge af borgerens handicap at anvende bil.

Den samme vurdering skal ske, når der er flere biler i husstanden.

Kommunen skal også vurdere, om borgerens bil er særlig stor og driftsmæssig dyr, eller om den er en personbil af almindelig størrelse.

Kommunen skal dernæst skelne mellem borgerens forskellige typer af kørsel.

Først efter disse vurderinger kan kommunen beregne en borgers eventuelle nødvendige merudgifter til drift af bil.

Ville borgeren have haft bil eller ej

Et handicap betyder ikke nødvendigvis merudgifter til drift af bil. Det er derfor afgørende for vurderingen af merudgifter til drift af bil, om borgeren ud fra et objektivt sammenligningsgrundlag ville have haft bil, hvis funktionsevnen ikke var nedsat.

Vurderingen heraf skal ske ved at sammenligne borgeren med andre borgere uden handicap på samme alder og i samme livssituation. Det betyder, at kommunen ud over alder kan lægge vægt på fx beskæftigelse, uddannelse, bopælsforhold, civilstatus, husstandsstørrelse, aktivitetsniveau og behovet for mobilitet.

Der er tale om et objektivt sammenligningsgrundlag, hvor det kan være nødvendigt at indhente oplysninger i form af fx statistikker, der kan klarlægge, om en borger uden handicap på samme alder og i samme livssituation ville have haft bil.

Det betyder også, at borgerens subjektive forhold er uden betydning. Det har altså ingen betydning, om borgeren ville have foretrukket en bestemt transportform, hvis ikke borgeren havde haft et handicap. På samme måde er det uden betydning, om borgeren – hvis borgeren først senere i livet har fået et handicap – havde bil eller ej, før sit handicap.

Om borgeren uden sit handicap ville have haft bil, er en vurdering, der kan ændre sig over tid, afhængig af borgerens alder og livssituation.

Kommunen skal foretage den samme vurdering, når der er tale om en husstand med flere biler. Det skal her tilsvarende vurderes, om husstanden ville have haft flere biler ud fra et objektivt sammenligningsgrundlag.

I sag nr. 1 vurderede Ankestyrelsen, at det var sandsynliggjort, at borgeren ikke ville have haft bil, hvis ikke borgeren havde haft et handicap. Borgeren var 21 år, gik på højskole, og havde bopæl hos sine forældre 6 km fra centrum i en større by. Borgerens udgifter til drift af bil kunne derfor dækkes. Ankestyrelsen ændrede derfor kommunens afgørelse.

Særlig stor og driftsmæssig dyr bil

Beregningen af merudgifter til bil afhænger også af, om borgerens bil er særlig stor og driftsmæssig dyr i forhold til personbiler af almindelig størrelse. Der kan fx være tale om højere vedligeholdelsesudgifter og brændstofudgifter, og højere udgifter til udligningsafgift og forsikringspræmie. Disse ekstraudgifter vil kunne dækkes som merudgifter.

At borgerens bil skal sammenlignes med personbiler af almindelig størrelse betyder, at en særlig stor og driftsmæssig dyr bil normalt vil være en egentlig kassebil. Ved personbiler af almindelig størrelse forstås en bred vifte af de normalt forekommende typer biler, som kan variere fra mikrobiler til større familiebusser. I den forbindelse har borgerens livssituation afgørende betydning, herunder særligt hvor mange medlemmer, der er i husstanden.

Formålet med kørslen

Når kommunen har fastlagt, om borgeren ville have haft bil eller ej, og/eller om borgerens bil er særlig stor og driftsmæssig dyr, skal kommunen se på, hvilken type kørsel, der er tale om. Der kan være tale om handicapbetinget kørsel, ordinær kørsel eller privatkørsel.

Handicapbetinget kørsel skyldes udelukkende borgerens handicap. Det er kørsel, som borgere uden et handicap ikke har, fx kørsel til kontroller som følge af borgerens handicap.

Ordinær kørsel er ikke en følge af borgerens handicap. Det er kørsel, som andre borgere uden et handicap også har, fx kørsel til og fra fritidsaktiviteter, familiebesøg, og arbejde.

Privatkørsel er kørsel, som ikke involverer borgeren, men kun andre husstandsmedlemmer. Det kan fx være en ægtefælles kørsel til og fra egne fritidsaktiviteter eller en families kørsel uden barnet, som har et handicap, fx kørsel til og fra arbejde. Privatkørsel vil aldrig være en nødvendig merudgift som følge af borgerens handicap og kan derfor ikke dækkes.

Sondring mellem faste og variable udgifter til bil

Når driftsudgifter til bil skal beregnes, er det i nogle tilfælde nødvendigt at skelne mellem, om der er tale om faste eller variable udgifter.

Faste udgifter til bil er udgifter, som man har uanset kørselsomfang, fx forsikring og grøn ejeravgift. Faste udgifter til bil kan kun dækkes, hvis en borger uden sit handicap ikke ville have haft bil eller ikke ville have haft en ekstra bil. Og hvis borgerens bil er særlig stor og driftsmæssig dyr som følge af handicappet. I andre tilfælde vil der være tale om udgifter, som borgeren ville have uanset sit handicap.

Variable udgifter til bil er udgifter, hvor størrelsen på udgiften afhænger af kørselsomfanget, fx brændstof, reparation, dæk m.v. I hvilket omfang en borger kan få dækket variable udgifter til bil, afhænger af den enkelte situation som beskrevet nedenfor.

Beregning af driftsudgifter, hvis borgeren ville have haft bil

Personbil af almindelig størrelse

Hvis en borger på samme alder og i samme livssituation - men uden et handicap - ville have haft bil, kan borgeren, som har et handicap, kun få dækket den nødvendige handicapbetingede kørsel, når borgeren kører i en almindelig personbil.

Det samme gælder, hvis borgeren har en ekstra almindelig personbil, men også ville have haft to biler, hvis borgeren ikke havde haft et handicap.

Den handicapbetingede kørsel kan i disse tilfælde dækkes med udgangspunkt i statens lave kørselstakst. Det afgørende er dog, om de faktiske kørselsudgifter bliver dækket, da dette afhænger af bilens brændstofforbrug og brændstoftype.

Særlig stor og driftsmæssig dyr bil

Hvis borgerens bil er særlig stor og driftsmæssig dyr, kan borgeren dog udover den handicapbetingede kørsel, også få dækket forskellen i drift mellem kassebilen og en personbil af normal størrelse ved den ordinære kørsel. Det gælder også, selvom kassebilen dækker hele familiens kørselsbehov.

Beregningen af forskellen i drift skal ske på baggrund af den bevilgede bil, selvom borgeren har valgt at købe en dyrere bil.

Den handicapbetingede kørsel skal her dækkes ud fra de faktiske udgifter, og den ordinære kørsel – ud fra den faktiske forskel i både de faste og de variable udgifter mellem en almindelig personbil og kassebilen. En almindelig personbil er ikke nødvendigvis den bil, som borgeren evt. har haft før, men er en bil, som andre på samme alder og i samme livssituation almindeligvis har.

Kommunen kan ved beregningen af de ekstra brændstofudgifter sammenligne kassebilen med Skatterådets fastsatte brændstofforbrug for en privatbil.

Beregningen af forskellen i udgifter til fx forsikring skal ske ud fra det objektive sammenligningsgrundlag. Det betyder, at forsikringsprisen for borgerens kassebil skal sammenlignes med, hvad andre borgere på samme alder og i samme livssituation uden et handicap betaler i forsikring. Skatterådets takst for fx forsikring vil derfor ikke altid være sammenlignelig, hvis taksten ikke afspejler borgerens alder.

Beregning af driftsudgifter, hvis borgeren ikke ville have haft bil

Hvis det kan sandsynliggøres, at en borger på samme alder og i samme livssituation men uden et handicap ikke ville have haft bil, skal borgeren som udgangspunkt have dækket alle nødvendige faste og variable driftsudgifter til både handicapbetinget og ordinær kørsel. Det gælder uanset, om der er tale om en almindelig personbil eller en kassebil. Der skal dog ske fradrag i den ordinære kørsel for udgifter til offentlig transport.

Hvis borgeren har en nødvendig ekstra bil, og det er sandsynliggjort, at husstanden ikke ville have haft to biler, skal alle faste udgifter til den ekstra bil dækkes. De variable udgifter til den ekstra bil skal derimod normalt kun dækkes i forhold til den handicapbetingede kørsel, og ikke den ordinære kørsel. Det skyldes, at borgeren ved den ordinære kørsel almindeligvis ville have kørt i husstandens første bil, hvis der ikke havde været behov for en ekstra bil. Der kan dog være tale om dækning af de variable udgifter ved ordinær kørsel til en ekstra bil, hvis den er særlig stor og driftsmæssig dyr.

Beregningen af udgifterne til både handicapbetinget og ordinær kørsel skal ske ud fra borgerens faktiske variable og faste udgifter til drift af bil.

Ved beregningen af udgiften til brændstof kan kommunen tage udgangspunkt i bilens officielle brændstofforbrug, selvom det afviger fra det faktiske. Kommunen skal dog forholde sig til, om der er konkrete objektive forhold, der gør, at der skal tages udgangspunkt i det faktiske brændstofforbrug. Det kan fx være nødvendige ekstra varmeanlæg som en særlig indretning i bilen.

Værditab på bilen skal ikke indregnes i den løbende merudgiftsydelse. Det skyldes, at et eventuelt værditab først kan konstateres ved udskiftning af bilen.

Borgeren skal sandsynliggøre sit kørselsbehov. Omfanget af den ordinære kørsel fastsættes skønsmæssigt ud fra det behov, som andre på samme alder og i samme livssituation men uden et handicap har. Det betyder, at borgeren ikke har ret til at få dækket ethvert ordinært kørselsbehov, men at kommunen skønsmæssigt kan fastsætte et sædvanligt omfang. Kommunen kan i den forbindelse fx tage hensyn til, at gensidige familiebesøg er sædvanlige.

I sag nr. 2 vurderede Ankestyrelsen, at kommunen kunne beregne driftsudgifterne ved den ordinære kørsel ud fra de faktiske udgifter og ikke ud fra statens laveste takst hos en borger, der ikke ville have haft bil. Driftsudgifter udover brændstofudgifter, ville borgeren få dækket, når de konkret opstod. Der kunne ske en overkompensation, hvis borgeren både fik dækket forholdsmæssige variable udgifter via statens laveste takst, og de variable udgifter, der konkret ville opstå. Ankestyrelsen stadfæstede derfor kommunens afgørelse.

Fradrag i beregningen

Handicapbetinget kørsel

Ved handicapbetinget kørsel kan der ikke fradrages for sparet offentlig transport, da borgeren uden sit handicap ikke ville have haft transportudgiften.

Udgiften kan heller ikke reduceres ud fra et skøn om, at kørslen kan kombineres med andre ærinder som fx indkøb. Kommunen kan dog ved beregningen tage hensyn til, om det er muligt at kombinere flere typer kontroller ved ét besøg. Kommunen skal dog undersøge dette og kan ikke gå ud fra, at det er muligt.

Transportudgiften kan også reduceres, hvis der findes et egnet kontrolsted tættere på borgerens bolig.

Hvis det ikke er en nødvendig følge af borgerens handicap at anvende bil til fx kontroller, skal kommunen kun dække udgiften til den billigste offentlige transportform.

Ordinær kørsel

I opgørelsen af nødvendige merudgifter til bil ved ordinær kørsel skal kommunen fratrække sparede transportudgifter. Det betyder, at de udgifter, som andre uden et handicap har til offentlig transport til ordinær kørsel, skal fratrækkes den samlede opgørelse.

Ved voksne borgers feriekørsel og lignende med andre voksne kan kommunen i beregningen tage hensyn til, at det er sædvanligt at bidrage til transportudgifter ved samkørsel.

Se note 1 sidst i afgørelsen.

Privat kørsel skal altid fradrages.

Særlige problemstillinger i sager om driftsudgifter til bil

Samlet opgørelse af driftsudgifter

Ved beregning af merudgifter til drift af bil, når borgeren ikke ville have haft bil eller har en kassebil, kan kommunen lave en samlet opgørelse af udgifterne til bil, og på den måde inddrage både afgiftsbesparelser og ekstra afgifter.

Borgeren kan fx være fritaget for grøn ejerafgift, men pålagt en udligningsafgift. I de tilfælde kan kommunen indregne afgiftsbesparelsen i den samlede opgørelse. Det afgørende er, at borger kompenseres for merudgifter til drift af bil generelt, og ikke i forhold til hver enkelt driftsudgift. Kommunen kan dog ikke modregne i andre typer merudgifter. Der skal være tale om sammenlignelige udgifter.

Kommunen skal i de tilfælde lave en tydelig beregning af merudgifterne til drift af bil, så det står klart for borgeren, hvordan det samlede regnestykke er gjort op.

Det samme gælder, når kommunen vælger at anvende statens kørselstakst ved beregningen, og så giver afslag på konkrete vedligeholdelsesudgifter, der i et vist omfang er indeholdt i statens kørselstakst. Kommunen må da opgøre, hvilken del af udgiften, der allerede er dækket via statens kørselstakst, og hvilken der ikke er.

Nødvendighedsvurdering af driftsudgifter

Når en borger søger om dækning af konkrete driftsudgifter til bil, skal kommunen - ligesom ved andre typer merudgifter - vurdere, om driftsudgiften er nødvendig.

Det betyder, at lovpligtige og/eller nødvendige foranstaltninger i forbindelse med den sikkerhedsmæssige drift af bilen kan dækkes som nødvendige merudgifter hos de borgere, der ikke ville have haft bil, eller de, der har en kassebil, og hvor udgiften er højere end ved en almindelig personbil.

Der kan fx være tale om serviceeftersyn, der er påkrævet, for at bevare fabriksgarantien, eller nødvendige reparationer, der opstår som følge af et evt. serviceeftersyn, og som er påkrævet for, at bilen kan anvendes forsvarligt. Der kan også være tale om en udgift til vinterdæk, fx i de tilfælde, hvor borgerens kassebil ikke kan anvendes forsvarligt uden brug af vinterdæk.

En udgift til kørekortfornyelse som følge af borgerens handicap kan også dækkes som en merudgift, hvis det er nødvendigt for borgeren at bruge bil i hverdagen. I de tilfælde medregnes udgiften i den månedlige ydelse i det år, hvor udgiften falder.

Det betyder dog samtidigt, at ikke-lovpligtige og valgfrie foranstaltninger, der ikke er nødvendige for den sikre drift af bilen, ikke kan dækkes som nødvendige merudgifter. Det kan fx være udgifter til at få foretaget et serviceeftersyn, og abonnement til vejhjælp.

Højere udgifter til fx reparation af en hjælpemiddelbil, der skyldes, at borgerens bil er gammel, kan ikke dækkes som en nødvendig merudgift, hvis borgeren efter gældende regler havde ret til, men valgte ikke at søge om udskiftning af hjælpemiddelbilen. Det er dog kun den del af udgiften, der skyldes bilens høje alder, der ikke kan dækkes som en merudgift.

I sag nr. 3 havde borgeren ikke ret til at få dækket selve udgiften til et rutinemæssigt årligt serviceeftersyn. Ankestyrelsen vurderede, at der i det konkrete tilfælde ikke var tale om en nødvendig driftsudgift, der var påkrævet for, at bilen kunne anvendes forsvarligt. Ankestyrelsen stadfæstede derfor kommunens afgørelse.

Skader

Udgifter som følge af skader på bilen kan ikke dækkes som nødvendige merudgifter, hvis skaden opstår som følge af førerens uagtsomhed. Det skyldes, at skaden i de tilfælde ikke er en følge af borgerens handicap, men en følge af førerens kørsel.

Hvis skaden derimod er hændelig, vil udgifterne kunne dækkes hos de borgere, der ikke ville have haft bil, eller de, der har en kassebil, der bevirker en højere udgift i forbindelse med skaden. Der kan fx være tale om et stenslag på bilens forrude.

I sag nr. 4 havde borgeren ikke ret til at få dækket udgiften til selvrisko, der var opstået som følge af en skade på bilen. Der var tale om en skade, som borgerens hjælper ved sin uagtsomme kørsel havde påført bilen. Ankestyrelsen stadfæstede derfor kommunens afgørelse.

Baggrund for at behandle sagerne principielt

Ankestyrelsen har behandlet 4 sager principielt. Det har vi gjort for at få afklaret betingelserne for at kunne få dækket udgifter i forbindelse med drift af bil, herunder at få afklaret, hvordan udgifterne skal udmåles.

Reglerne

Love og bekendtgørelser

Lov om social service (serviceloven), senest bekendtgjort i lovbekendtgørelse nr. 988 af 17. august 2017.

- § 41, stk. 1 og 2, om dækning af nødvendige merudgifter ved forsørgelsen af et barn med nedsat funktionsevne.
- § 100, stk. 1 og 2, om dækning af nødvendige merudgifter til voksne med nedsat funktionsevne.

Bekendtgørelse om nødvendige merudgifter ved den daglige livsførelse (merudgiftsbekendtgørelsen) nr. 1434 af 23. december 2012.

- § 5, stk. 1 og 2, om tilskud til nødvendige merudgifter.
- § 6, stk. 1-3, om udmåling af tilskud til nødvendige merudgifter.

Praksis

Gældende:

Følgende principafgørelser er brugt ved afgørelsen og gælder stadig:

C-12-01. Det var ikke udelukket, at der i særlige tilfælde kunne være tale om nødvendige merudgifter ved forsørgelsen til særskilt befordring i taxa eller på anden vis af det ene af to handicappede børn, selvom der var bevilget hjælpemiddelbil til begge børn.

116-11. Transportudgifter til kørsel af barn til og fra skole i de uger, hvor barnet boede hos den forælder, som barnet ikke havde folkeregisteradresse hos, og som ikke kunne dækkes af skolens kørsel, kunne ikke ydes som merudgift. Dækning af befordringsudgifter af elever til og fra skole, herunder elever med nedsat funktionsevne, henhørte under undervisningssektoren som følge af sektoransvarlighedsprincippet.

56-13. Hjælp til befordring efter merudgiftsbestemmelsen er subsidier til befordringsydelse efter anden lovgivning og andre bestemmelser i serviceloven. Transport med taxa til og fra indlæggelser på hospital kunne derfor ikke dækkes som en nødvendig merudgift, da det var et ansvar for sundhedssektoren.

57-13. Der kunne ydes hjælp til egenbetaling af befordringsudgifter ved benyttelse af handicapkørsel til behandling hos fysioterapeut uden for hospital efter reglerne om dækning af merudgifter, hvis udgiften ikke kunne dækkes efter anden lovgivning eller efter andre bestemmelser i serviceloven.

Kasserede:

Følgende principafgørelser er kasserede og gælder ikke længere (historisk):

Praksis er indarbejdet i denne principafgørelse

C-11-01. Eventuelle ekstraudgifter i forbindelse med en families kassebil kunne dækkes som en merudgift. Det gjaldt også i forhold til den ordinære kørsel til fx familie og venner, og også selvom barnets handicapbus dækkede hele familiens kørselsbehov.

C-38-04. Det var i et konkret tilfælde sandsynliggjort, at en familie med et handicappet barn ikke ville have haft en bil, hvis ikke barnet havde haft en nedsat funktionsevne.

C-2-06. En ansøger på 31 år, der var enlig og studerende, og boede i et område med offentlige transportmidler, kunne ikke anses for at ville have haft bil, hvis ikke funktionsevnen havde været nedsat.

C-4-06. Det var ikke sandsynliggjort, at en ansøger på 44 år, der havde en uddannelse som socialrådgiver, og var i beskæftigelse, ikke ville have haft bil.

C-23-06. En ansøger med diabetes havde ikke ret til dækning af udgiften til kørekortfornyelse, da det ikke var en nødvendig merudgift i det konkrete tilfælde. Ansøgeren havde ikke egen bil, og havde et beskedent kørselsbehov.

C-31-06. Beregningen af nødvendige merudgifter til befordring skulle ske på baggrund af et overslag over sandsynliggjorte merudgifter. Ved beregningen indgik alene skønnede nødvendige merudgifter, hvorfor der efter en konkret vurdering kunne foretages fradrag i såvel det ansøgte kilometertal ud fra en vurdering af nødvendigheden som for sparede kørselsudgifter.

C-31-07. Udgiften til selvrisko i forbindelse med en skade kunne ikke dækkes som en nødvendig merudgift.

C-37-07. Udgiften til et Falck-abonnement kunne ikke anses for en nødvendig merudgift ved drift af bil.

C-27-08. Udgiften til en serviceaftale kunne ikke anses for en nødvendig merudgift ved drift af bil.

100-10. Transportudgiften til kontrolbesøg kunne ikke reduceres med henvisning til, at de kunne kombineres med andre ærinder i byen.

166-10. Transport i forbindelse med behandling og kontrol skulle dækkes med udgangspunkt i den billigste offentlige transportform, når det ikke var nødvendigt at anvende bil til transporten.

257-10. Statens laveste kørselstakst til transport i bil skulle anvendes ved beregningen af ansøgerens merudgifter til handicapbetinget kørsel til blandt andet behandling.

258-10. En ansøger ville som følge af alder, civilstatus og uddannelsesforhold have haft bil, hvis ikke hun havde været handicappet. Hun kunne derfor kun få dækket de merudgifter til benzin og forsikring, hun havde ved at have en kassebil i modsætning til en almindelig personbil. Merudgiften skulle beregnes som forskellen i benzinforbruget og forsikringsudgiften mellem ansøgerens kassebil og en personbil af normal størrelse.

53-11. Merudgifter i forbindelse med kontrolbesøg kunne ikke dækkes, da der var mulighed for at vælge en læge i nærområdet.

111-11. En ansøger havde ret til dækning af de sandsynliggjorte merudgifter til befordring mellem hjem og arbejde, der måtte foreligge efter fratræk af det ligningsmæssige befordringsfradrag for handicappede efter skattelovgivningen.

160-11. En ansøger havde ret til at få dækket forskellen mellem dieseludligningsudgiften for en almindelig diesel personbil og dieseludligningsafgiften for en dieseldrevet bus som en merudgift.

46-12. Udgiften til forhøjelse af forsikringspræmie som følge af en skade på bilen kunne ikke dækkes som en nødvendig merudgift.

86-12. Den kørselsgodtgørelse, som en ansøger fik udbetalt i forbindelse med møder i byråd, foreninger m.v. skulle ikke fratrækkes i de bevilgede merudgifter til benzin. Ansøgeren fik alene dækket udgifter, der skyldtes, at han havde en særlig stor og driftsmæssig dyr bil, mens den udbetalte kørselsgodtgørelse alene dækkede udgifter til kørsel i almindelig bil.

121-12. Reparation af forrude som følge af stenslag kunne dækkes som en nødvendig merudgift.

68-13. Udgiften til kørekortfornyelse kunne dækkes, hvis der var tale om en nødvendig merudgift. I de tilfælde skulle udgiften indgå som en enkeltstående udgift i det år, udgiften faldt.

Ankestyrelsen har ikke andre principafgørelser på området.

Vejledninger

Vi har også anvendt Vejledning om nødvendige merudgifter ved den daglige livsførelse, nr. 9246 af 30. april 2014.

- Pkt. 36, om driftsudgifter ved befordring i egen bil.

De konkrete afgørelser

Sag nr. 1, j.nr. 2016-2123-56150

Resultatet er:

- Du har ret til dækning af driftsudgifter til bil ved den ordinære kørsel.

Det betyder, at vi ændrer kommunens afgørelse.

Kommunen skal nu udmåle dine løbende driftsudgifter til bil ved den ordinære kørsel. Kommunen kontakter dig.

Sådan vurderer vi sagen

Ankestyrelsen vurderer, at du ikke ville have haft bil, hvis du ikke havde haft en funktionsnedsættelse.

Kommunen skal derfor træffe en ny afgørelse om udmåling af dine merudgifter til kørsel og bilforsikring.

Hvad er afgørende for resultatet

Vi lægger vægt på, at du er 21 år og enlig.

Du går aktuelt på højskole, men har folkeregisteradresse hos dine forældre, som bor 6 km uden for Aarhus C.

Vi lægger også vægt på, at kommunen tidligere har vurderet, at du ikke ville have haft bil.

Kommunen har ikke oplyst om forhold, der kan begrunde en ændret vurdering af, om du ville have haft bil, hvis du ikke havde haft en nedsat funktionsevne.

Vi er opmærksomme på, at du har et aktivt fritidsliv og derfor har et stort kørselsbehov.

Vi finder dog ikke, at det i sig selv kan begrunde, at du ville have haft bil, hvis du ikke havde haft en nedsat funktionsevne.

Det skyldes, at et større kørselsbehov hos personer med handicap kan være forårsaget af handicappet. Et stort kørselsbehov kan derfor kun indgå som et moment af flere i vurderingen af, om en person med handicap ville have haft bil.

At en person med handicap har en fast indtægt i form af fx førtidspension kan heller ikke i sig selv begrunde, at personen ville have haft bil.

Ved vurderingen af, om en person med handicap ville have haft bil, skal hele ansøgerens livssituation tages i betragtning. Der er således tale om en samlet vurdering i forhold til alder, civilstatus, beskæftigelse, uddannelse, bopælsforhold, husstandsstørrelse og behovet for mobilitet.

Vi finder det sandsynliggjort, at du med din nuværende alder og livssituation ikke ville have haft bil, hvis du ikke havde haft dit handicap.

Om en person uden sit handicap ville have haft bil, er dog en vurdering, der kan ændre sig over tid, afhængig af borgerens alder og livssituation.

Oplysningerne fremgår særligt af kommunens afgørelse og din klage.

Om reglerne

Det følger af servicelovens bestemmelse om dækning af nødvendige merudgifter, at tilskud kan ydes, når de skønnede merudgifter udgør mindst 6.288 kr. om året (i 2016), svarende til 524 kr. om måneden.

Det er en betingelse for at medtage en udgift ved beregningen af de samlede merudgifter, at udgiften er en konsekvens af den nedsatte funktionsevne. Udgiften skal være nødvendig og overstige de udgifter, som andre uden en funktionsnedsættelse har.

Udmålingen af merudgifter beror på et skøn over de sandsynliggjorte merudgifter.

Når en borger på samme alder og i samme livssituation, men uden et handicap ikke ville have haft bil, skal borgeren som udgangspunkt have dækket alle nødvendige faste og variable driftsudgifter til både handicapbetinget og ordinær kørsel. Der skal dog ske fradrag i den ordinære kørsel for udgifter til offentlig transport.

Beregningen af udgifterne til både handicapbetinget og ordinær kørsel skal ske ud fra borgerens faktiske variable og faste udgifter til drift af bil.

Ved beregningen af udgiften til brændstof kan kommunen tage udgangspunkt i bilens officielle brændstofforbrug, selvom det afviger fra det faktiske. Kommunen skal dog forholde sig til, om der er konkrete objektive forhold, der gør, at der skal tages udgangspunkt i det faktiske brændstofforbrug. Det kan fx være nødvendige ekstra varmeanlæg som en særlig indretning i bilen.

Borgeren skal sandsynliggøre sit kørselsbehov. Omfanget af den ordinære kørsel fastsættes skønsmæssigt ud fra det behov, som andre på samme alder og i samme livssituation men uden et handicap har. Det betyder, at borgeren ikke har ret til at få dækket ethvert ordinært kørselsbehov, men at kommunen skønsmæssigt kan fastsætte et sædvanligt omfang. Kommunen kan i den forbindelse fx tage hensyn til at gensidige familiebesøg er sædvanlige.

Mødebehandling

Sagen er behandlet på møde. På mødet stemmer deltagerne om resultatet. Der er enighed om afgørelsen.

Sag nr. 2, j.nr. 2016-2123-47563

Resultatet er:

- Du har ikke ret til at få dækket alle dine driftsudgifter efter statens kørselstakst.

Det betyder, at vi stadfæster kommunens afgørelse, da vi er kommet til samme resultat.

Sådan vurderer vi sagen

Ankestyrelsen vurderer, at kommunen er berettiget til at beregne dine driftsudgifter ved ordinær kørsel ud fra de faktiske udgifter.

Vi vurderer, at du ved dækning af de faktiske udgifter er kompenseret for dine driftsudgifter til bil ved ordinær kørsel.

Kommunen skal dog også dække dine faste og variable udgifter udover brændstoffet, når udgifterne opstår.

Kommunen kan i den forbindelse tage højde for, at du ved at få dækket din handicapbetinget kørsel efter statens kørselstakst, allerede er blevet delvist kompenseret for fremtidige variable udgifter.

Hvis kommunen på et senere tidspunkt vil fradrage i konkret opståede driftsudgifter, skal kommunen lave en tydelig opgørelse af i hvilket omfang, du allerede har fået dækket en del af udgiften via statens kørselstakst.

Hvad er afgørende for resultatet

Kommunen har vurderet, at du ikke ville have haft bil, hvis du ikke havde haft et handicap.

Du skal derfor som udgangspunkt have dækket alle dine nødvendige faste og variable driftsudgifter til bil.

Det betyder, at du udover brændstof også skal have dækket udgifter til bl.a. reparationer, når de konkret opstår.

Reglerne om merudgifter indeholder ikke hjemmel til, at Ankestyrelsen kan pålægge kommunen at anvende en bestemt beregningsmetode, hvis kommunen på anden vis sikrer, at du bliver kompenseret for dine merudgifter.

Hvis du får dækket al din kørsel efter statens kørselstakst, kan du blive overkompenseret, når du senere hen får dækket fx en konkret reparationsudgift.

Vi er opmærksomme på, at du som følge af dækningen af de faktiske udgifter får en lavere løbende ydelse, end hvis dine driftsudgifter var blevet dækket efter statens kørselstakst.

Det ændrer ikke ved resultatet, da det afgørende er, at du bliver kompenseret for de merudgifter, du aktuelt har.

Oplysningerne fremgår særligt af kommunens afgørelse og din klage.

Om reglerne

Det følger af servicelovens bestemmelse om dækning af nødvendige merudgifter, at tilskud kan ydes, når de skønnede merudgifter udgør mindst 6.288 kr. om året (i 2016), svarende til 524 kr. om måneden.

Det er en betingelse for at medtage en udgift ved beregningen af de samlede merudgifter, at udgiften er en konsekvens af den nedsatte funktionsevne. Udgiften skal være nødvendig og overstige de udgifter, som andre uden en funktionsnedsættelse har.

Udmålingen af merudgifter beror på et skøn over de sandsynliggjorte merudgifter.

Den nærmere beregning af driftsudgifter til bil afhænger dels af, om borgeren ville have haft bil, dels af, om borgerens bil er særlig stor og driftsmæssig dyr i forhold til personbiler af almindelig størrelse. Der kan fx være tale om højere vedligeholdelsesudgifter og brændstofudgifter, og højere udgifter til udligningsafgift og forsikringspræmie. Disse ekstraudgifter vil kunne dækkes som merudgifter.

Når det er fastlagt, om borgeren ville have haft bil eller ej, og/eller om borgerens bil er særlig stor og driftsmæssig dyr, skal kommunen se på, hvilken type kørsel, der er tale om. Der kan være tale om handicapbetinget kørsel, ordinær kørsel eller privatkørsel.

Når driftsudgifter til bil skal beregnes, er det i nogle tilfælde nødvendigt at skelne mellem, om der er tale om faste eller variable udgifter.

Faste udgifter til bil er udgifter, som man har uanset kørselsomfang, fx forsikring og grøn ejerafgift. Faste udgifter til bil kan kun dækkes, hvis en borger uden sit handicap ikke ville have haft bil, eller ikke ville have haft en ekstra bil. Og hvis borgerens bil er særlig stor og driftsmæssig dyr som følge af handicapet. I andre tilfælde vil der være tale om udgifter, som borgeren ville have uanset sit handicap.

Variable udgifter til bil er udgifter, hvor størrelsen på udgiften afhænger af kørselsomfanget, fx brændstof, reparation, dæk m.v. I hvilket omfang en borger kan få dækket variable udgifter til bil, afhænger af den enkelte situation.

Hvis det kan sandsynliggøres, at en borger på samme alder og i samme livssituation men uden et handicap ikke ville have haft bil, skal borgeren som udgangspunkt have dækket alle nødvendige faste og variable driftsudgifter til både handicapbetinget og ordinær kørsel. Det gælder uanset, om der er tale om en almindelig personbil eller en kassebil. Der skal dog ske fradrag i den ordinære kørsel for udgifter til offentlig transport.

Beregningen af udgifterne til både handicapbetinget og ordinær kørsel skal ske ud fra borgerens faktiske variable og faste udgifter til drift af bil.

Ved beregningen af udgiften til brændstof kan kommunen tage udgangspunkt i bilens officielle brændstofforbrug, selvom det afviger fra det faktiske. Kommunen skal dog forholde sig til, om der er konkrete objektive forhold, der gør, at der skal tages udgangspunkt i det faktiske brændstofforbrug. Det kan fx være nødvendige ekstra varmeanlæg som en særlig indretning i bilen.

Værditab på bilen skal ikke indregnes i den løbende merudgiftsydelse. Det skyldes, at et eventuelt værditab først kan konstateres ved udskiftning af bilen.

Ved handicapbetinget kørsel kan der ikke fradrages for sparet offentlig transport, da borgeren uden sit handicap ikke ville have haft transportudgiften.

I opgørelsen af nødvendige merudgifter til bil ved ordinær kørsel skal kommunen fratrække sparede transportudgifter. Det betyder, at de udgifter, som andre uden et handicap har til offentlig transport til ordinær kørsel skal fratrækkes den samlede opgørelse.

Mødebehandling

Sagen er behandlet på møde. På mødet stemmer deltagerne om resultatet. Der er enighed om afgørelsen.

Sag nr. 3, j.nr. 2016-2123-02689

Resultatet er:

- Du har ikke ret til dækning af udgiften til serviceeftersyn.

Det betyder, at vi stadfæster kommunens afgørelse, da vi er kommet til samme resultat.

Sådan vurderer vi sagen

Ankestyrelsen vurderer, at udgiften til serviceeftersyn af din bil ikke er en nødvendig merudgift ved den daglige livsførelse.

Hvad er afgørende for resultatet

Vi lægger vægt på, at der er tale om et løbende og ikke-lovpligtigt serviceeftersyn af din bil.

Der er ikke tale om, at der er opstået en konkret mangel ved bilen, som du skal have efterset.

Kommunen har oplyst dig om, at du kan få dækket udgiften til reparationer, når der opstår et konkret behov herfor.

Vi lægger til grund, at kommunen har vurderet, at du ikke ville have haft bil, hvis du ikke havde haft en nedsat funktionsevne. Du skal derfor som udgangspunkt have dækket alle nødvendige driftsudgifter til din bil.

Vi finder dog ikke, at den ansøgte udgift til serviceeftersyn er en nødvendig driftsudgift.

Om reglerne

Det følger af servicelovens bestemmelse om dækning af nødvendige merudgifter, at tilskud kan ydes, når de skønnede merudgifter udgør mindst 6.288 kr. om året (i 2016), svarende til 524 kr. om måneden.

Det er en betingelse for at medtage en udgift ved beregningen af de samlede merudgifter, at udgiften er en konsekvens af den nedsatte funktionsevne. Udgiften skal være nødvendig og overstige de udgifter, som andre uden en funktionsnedsættelse har.

Udmålingen af merudgifter beror på et skøn over de sandsynliggjorte merudgifter.

Når borger søger om dækning af konkrete driftsudgifter til bil, skal kommunen - ligesom ved andre typer merudgifter - vurdere, om driftsudgiften er nødvendig.

Det betyder, at lovpligtige og/eller nødvendige foranstaltninger i forbindelse med den sikkerhedsmæssige drift af bilen kan dækkes som nødvendige merudgifter hos de borgere, der ikke ville have haft bil, eller de, der har en kassebil, og hvor udgiften er højere end ved en almindelig personbil.

Der kan fx være tale om serviceeftersyn, der er påkrævet, for at bevare fabriksgarantien, eller nødvendige reparationer, der opstår som følge af et evt. serviceeftersyn, og som er påkrævet, for at bilen kan anvendes forsvarligt. Der kan også være tale om en udgift til vinterdæk, fx i de tilfælde, hvor borgerens kassebil ikke kan anvendes forsvarligt uden brug af vinterdæk.

Det betyder dog samtidigt, at ikke-lovpligtige og valgfrie foranstaltninger, der ikke er nødvendige for den sikre drift af bilen, ikke kan dækkes som nødvendige merudgifter. Det kan fx være udgifter til at få foretaget et serviceeftersyn, og abonnement til vejhjælp.

Mødebehandling

Sagen er behandlet på møde. På mødet stemmer deltagerne om resultatet. Der er enighed om afgørelsen.

Sag nr. 4, j.nr. 2016-2122-57431

Resultatet er:

- Du har ikke ret til dækning af udgiften til selvrisko ved skaden på din bil.

Det betyder, at vi stadfæster kommunens afgørelse, da vi er kommet til samme resultat.

Sådan vurderer vi sagen

Ankestyrelsen vurderer, at din udgift til selvrisko som følge af en skade på din bil ikke er en nødvendig merudgift som følge af din nedsatte funktionsevne.

Hvad er afgørende for resultatet

Vi lægger vægt på, at din hjælper ved et uheld har forårsaget en skade på din bil.

Skaden er derfor opstået som følge af din hjælpers uagtsomme kørsel, og ikke som følge af din nedsatte funktionsevne.

Om reglerne

Det følger af servicelovens bestemmelse om dækning af nødvendige merudgifter, at tilskud kan ydes, når de skønnede merudgifter udgør mindst 6.288 kr. om året (i 2016), svarende til 524 kr. om måneden.

Det er en betingelse for at medtage en udgift ved beregningen af de samlede merudgifter, at udgiften er en konsekvens af den nedsatte funktionsevne. Udgiften skal være nødvendig og overstige de udgifter, som andre uden en funktionsnedsættelse har.

Udmålingen af merudgifter beror på et skøn over de sandsynliggjorte merudgifter.

Når en borger på samme alder og i samme livssituation, men uden et handicap, ikke ville have haft bil, skal borgeren som udgangspunkt have dækket alle nødvendige faste og variable driftsudgifter til både handicapbetinget og ordinær kørsel.

Udgifter som følge af skader på bilen kan dog ikke dækkes som nødvendige merudgifter, hvis skaden opstår som følge af førerens uagtsomhed. Det skyldes, at skaden i de tilfælde ikke er en følge af borgerens handicap, men en følge af førerens kørsel.

Hvis skaden derimod er hændelig, vil udgifterne kunne dækkes hos de borgere, der ikke ville have haft bil, eller de, der har en kassebil, der bevirker en højere udgift i forbindelse med skaden. Der kan fx være tale om et stenslag på bilens forrude.

Mødebehandling

Sagen er behandlet på møde. På mødet stemmer deltagerne om resultatet. Der er enighed om afgørelsen.

Note 1

Følgende sætning under afsnittet "Fradrag i beregningen" er udgået af principmeddelelsen:

"Ved kørsel mellem hjem og arbejde skal muligheden for et ligningsmæssigt befordringsfradrag for handicappede efter skattelovgivningen først udnyttes, før en evt. merudgift til kørsel mellem hjem og arbejde kan udmåles. ".

Sætningen er udgået, da der ved udmålingen af merudgifter til befordring mellem hjem og arbejde ikke er hjemmel til at reducere merudgiftsydelsen med et skattemæssigt fradrag.

År for udstedelse

2017

Dato for underskrift

20.09.2017

Offentliggørelsesdato

21.09.2017

Status: Gældende

Paragraf

§ 5, § 41, § 6, § 100,

Lovområder

Serviceleven,

Emner

Transport – bil, Merudgifter, Driftsudgifter,

Journalnummer 2016-2123-02689

3 relaterede principmeddelelser

07.11.2019

Ankestyrelsens principafgørelse 50-19

Merudgifter til voksne, Sagsbehandling,
Udrednings- og sagsbehandlingsmetode, Oplysningspligt

Oplysningspligt og helhedsvurdering En kommune skal oplyse en sag i tilstrækkeligt omfang, inden den træffer afgørelse efter den sociale lovgivning. Kommunen skal inddrage borgeren og vurdere borgerens ansøgning og spørgsmål om hjælp i forhold til al...

11.07.2013

Ankestyrelsens principafgørelse C-28-04

Ophold, Betaling, Beslutning truffet af kriminalforsorgen

Forældre til et barn, der var under 18 år, kunne afkræves betaling for barnets ophold i døgninstitution som alternativ til afsoning. Ankestyrelsen lagde til grund, at der ikke i den nugældende betalingsbekendtgørelse er fastsat bestemmelser, der gene...

10.10.2014

Ankestyrelsens principafgørelse 54-14

Hjælpemiddel, Toilet med skylle-tørrefunktion, Boligindretning

Et toilet og et toiletsæde med skylle-tørre funktion er en boligindretning i servicelovens forstand og ikke et forbrugsgode eller et hjælpemiddel. Toilettet er ligesom et almindeligt toilet mur- og nagelfast. Toiletsædet skal monteres på toilettet og...

Ring: 33 41 12 00 mandag-torsdag kl. 9-15, fredag kl. 9-12

Adresse: Ankestyrelsen, 7998 Statsservice

Mail: ast@ast.dk

Sikker mail: sikkermail@ast.dk

[Tilgængelighedserklæring](#)

